

LILLA EDETS KOMMUN
kommunledningsförvaltningen

Arbetsplatsen – en drogfri zon

Kompletterande uppföljning och slutrapport

2009-11-23

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Kompletterande åtgärder	2
2.1	Utbildning för chefer/arbetsledare	2
2.2	Litteratur	2
2.3	Projektsamordnare	2
2.4	Tidplan	2
2.5	Projektkostnader	3
3	Projektarbetets utveckling	3
3.1	Litteraturpaket	3
3.2	Planering av utbildning	4
3.3	Information om projektet på kommunens hemsida.....	5
4	Avvikelser	5
5	Stödaktiviteter	6
6	Uppföljning	6
7	Återkoppling till utvärderingen	7
8	Ekonomisk redovisning	8
9	Fullbordat projekt!	8

1 Inledning

Lilla Edets kommun inklusive Leifab, Electrolux Filter AB, Knauf Inland AB, SCA, Solhaga By och Storel AB har tillsammans genomfört ett projekt om förebyggande åtgärder angående droger på arbetsplatsen. Projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” påbörjades i februari 2007. Företagen skickade en gemensam ansökan till Folkhälsokommittén ”Ansökan om medel för projekt ”Arbetsplatsen – en drogfri zon”. Ansökan avsåg kostnader för utbildningsinsatser, insatser för framställande av policys, förmedlande av budskapet till medarbetare samt kostnader för projekt-samordnare. Syftet med projektet var att skapa alkohol- och drogfria arbetsplatser i kommunen. Projektet skulle även ge kunskap om hur arbetsgivaren lättare kan upptäcka riskbrukare samt hur arbetsgivaren kan agera vid drogrelaterade problem vilka påverkar arbetsplatsen. Medarbetarna skulle ges tillfälle till egen reflektion samt få kunskap om alkohol och drogers negativa konsekvenser. Ett av delmålen var att utforma och förankra respektive företags drogpolicy. Effekterna av genomfört projekt kommer sannolikt inte att vara påtagliga förrän efter ett antal år.

Projektets planerade upplägg var att genomföra fyra processer:

- Chefer/arbetsledare och fackliga företrädare fick utbildning av en extern föreläsare.
- Utforma/revidera företagets drogpolicy.
- Förmedla information om drogrelaterade problem samt företagets policy till övriga medarbetare.
- Uppföljning och nya insatser.

Samtliga arbetsgivare har deltagit i de olika processer som planerades. Chefer/arbetsledare och fackliga företrädare har fått utbildning inom alkohol- och drogfrågor, lagar och regler, kontrollinstrument, beteendeförändringar samt policy- och handlingsplansutformning.

Under utbildningen diskuterade representanter från de olika företagen vad en drogpolicy och handlingsplan bör innehålla samt tog fram riktlinjer och underlag för den egna policyn och handlingsplanen. Samtliga företag har påbörjat/genomfört arbetet med att utforma eller revidera företagets policy och handlingsplan.

Medarbetarna fick information/utbildning av en extern föreläsare. För att nå ut till samtliga medarbetare på företagen erbjöds det flera informationstillfällen. Tillfällena var förlagda dels på företagen, dels i en samlingslokal i kommunhuset. Av cirka 1800 anställda har drygt 1400 tagit del av informationen/utbildningen. Det erbjöds även 3 teaterföreställningar i form av forumteater.

Efter genomförd information/utbildning till samtliga anställda är det respektive arbetsgivares ansvar att nya insatser genomförs. Detta kan vara information på arbetsplatsträffar, personalmöte eller utvecklingsdagar. Det är viktigt att det sker förnyelsearbete och att ämnet hålls levande och aktuellt för ett långsiktigt förebyggande arbete.

Folkhälsoutskottet i Lilla Edets kommun tog initiativ till parallella aktiviteter och som komplement till projektet genomfördes utbildning för fackliga representanter på samtliga företag som deltagit i projektet. Syftet med utbildningen var att fördjupa kunskapen om hur alkohol- och drogproblem kan hanteras och förebyggas utifrån rollen som skyddsombud. Det skulle även väcka intresse för och starta en dialog på arbetsplatsen för att tidigt upptäcka och förebygga drogrelaterade problem. Utbildningen skulle öka kunskapen kring rollen som skyddsombud utifrån drogpolicy och handlingsplan. Utbildningen genomfördes hösten 2008 och 2009.

2 Kompletterande åtgärder

För att öka kunskapen hos chefer/arbetsledare, fackliga företrädare och samtliga medarbetare samt sprida erfarenheter från projektets första del planerades kompletterande åtgärder. Åtgärder skulle ge chefer/arbetsledare ytterligare utbildning i policy och handlingsplan, litteratur skall finnas tillgängligt på arbetsplatserna och projektet skall publiceras på Lilla Edets kommuns hemsida. När de kompletterande åtgärderna är genomförda och uppföljning har skett är projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” avslutat.

2.1 Utbildning för chefer/arbetsledare

En extern föreläsare anlätades för att genomföra utbildning för chefer/arbetsledare där syftet var att ge dem kunskap för att konkret kunna tillämpa drogpolicyn och handlingsplanen i verksamheten, få kunskap om att kunna föra det angelägna samtalet med medarbetaren samt att metodiskt kunna upptäcka och förebygga riskbruk/missbruk på arbetsplatsen. Chefer/arbetsledare beräknades till 115 personer och delades upp i grupper och utbildningen planerades till två halvdagar under våren 2009.

Samtliga chefer på företagen som deltagit i projektet blev inbjudna. Samtliga arbetsgivare lät chefer/arbetsledare genomföra utbildningen på betald arbetstid. Tiden för deltagandet var tidsåtgång som annars hade använts i produktion/omvårdnad. Projektet hade även kostnader för föreläsare, kursmaterial, lokaler, förtäring, samordnare och uppföljning.

2.2 Litteratur

På varje arbetsplats skall det finnas tillgång till litteratur för att bidra till ökad kunskap, intresse och engagemang samt som ett hjälpmedel för chefer/arbetsledare och fackliga företrädare. Utgångspunkten var att det fanns 137 arbetsplatser som det skulle finnas litteratur på. Den litteratur som skulle köpas in under hösten 2008 var enligt följande;

Dahl, Börje	”..vi säger inget till chefen”
Dahl, Börje	”våga prata”
Heinemanns, Paul	”skolka från Livet”
ALNA	Dialog på arbetsplatsen

2.3 Projektsamordnare

Projektsamordnarens uppgift var att samordna insatser inom projektet, göra en uppföljning samt bistå vid utvärdering. För att presentera projektet samt erfarenheter och resultat som har framkommit under projekttiden skall arbetet presenteras på Lilla Edets kommuns hemsida.

2.4 Tidplan

Planering av och förberedelser för utbildningen ägde rum under hösten 2008 och genomfördes våren 2009. Uppföljning skedde vid projektets slut hösten 2009.

Tidplan

Litteratur	hösten 2008
Utbildning	våren 2009
Uppföljning och avslut	hösten 2009

2.5 Projektkostnader

Projektkostnaderna baserades på uppgifter som lämnats från föreläsare, leverantörer samt kontaktpersoner för de företag som ingår i projektet. Kostnaderna i projektet var för utbildning, litteraturpaket och projektsamordnare.

3 Projektarbetets utveckling

Den kompletterande ansökan och det fortsatta arbetet med projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” var en direkt fortsättning på tidigare genomfört arbete. Projektet involverade samtliga anställda på de företag som deltog i projektet och intresset var stort och efterfrågan på mer information väcktes.

Ett förslag till ny ansökan för kompletterande åtgärder skrevs tillsammans med drogförebyggaren från folkhälsoutsiktet. Förslaget skickades ut till alla representanter i projektgruppen för att ges möjlighet till konstruktiv kritik. Ansökan skickades till folkhälsokommittén i augusti 2008: ”Ansökan från Lilla Edets kommun avseende medel för komplettering av projekt ”Arbetsplatsen – en drogfri zon”. Ansökan avsåg kostnader för utbildning, litteraturpaket och kostnader för projektsamordnare.

Ansökan innehöll en presentation av det arbete som hittills genomförts samt information om mål, tidplan och ekonomi för de kompletterande åtgärderna. Johan Jonsson lämnade ett förslag till beslut till Folkhälsokommittén. I förslaget var kostnaderna för 2008 och 2009 uppdelade, 100 770 kronor respektive 82 500 kronor. I början av 2009 skulle projektgruppen lämna in en ansökan om de beviljade medlen för 2009. Folkhälsokommittén beslutade att bevilja medel för projektet den 12 september 2008 samt den 27 mars 2009.

3.1 Litteraturpaket

Drogeförebyggaren från folkhälsoutsiktet tog fram ett förslag till vilka böcker som skulle ingå i bokpaketet. Tillsammans med kontaktpersoner från företagen bestämdes det att det behövdes 137 bokpaket för att samtliga anställda skulle få tillgång till böckerna. Drogeförebyggaren fullföljde beställningarna.

Dahl, Börje ”..vi säger inget till chefen”
Dahl, Börje ”våga prata”
Heinemanns, Paul ”skolka från Livet”

Fördelningen av bokpaket till de olika företagen blev enligt följande:

Electrolux Filter AB	5 bokpaket
Knauf Inland	5 bokpaket
Lilla Edets kommun	63 bokpaket
SCA	25 bokpaket
Solhaga By	25 bokpaket
Storel	5 bokpaket

Bokpaketen skickades ut i december 2008 tillsammans med ett följebrev vilket förklarade att Folkhälsokommittén beviljat mer medel till projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” och att projektgruppen beslutat att köpa in bokpaket vilka skall finnas tillgängliga på arbetsplatserna. De bokpaket som finns kvar finns tillgängliga för utlåning.

En justering av antalet dialogboxar från ALNA "Dialog på arbetsplatsen" fick göras på grund av en prisjustering per box. Pris per box ändrades och därmed bestämde projektgruppen att köpa in ett färre antal boxar och förvalta de på fysiska arbetsplatser på företagen. Boxarna får vara utlåningsmaterial och kan till exempel användas som hjälpmedel vid diskussioner. 42 dialogboxar köptes in och distribuerades enligt följande:

Electrolux Filter AB	2 boxar
Knauf Inland	2 boxar
Lilla Edets kommun	24 boxar
SCA	4 boxar
Solhaga By	3 boxar
Storel	2 boxar

Dialogboxarna skickades ut under juni månad tillsammans med ett följebrev vilket förklarade att dialogboxarna, ett diskussionsverktyg med ett antal dilemma kring olika problemsituationer som kan uppstå på arbetsplatser när det gäller alkohol- och droger, var en komplettering till tidigare utskickade böcker. De dialogboxar som finns kvar finns tillgängliga för utlåning.

3.2 Planering av utbildning

Den planerade utbildningen för chefer/arbetsledare var en traditionell utbildningsinsats med föreläsare och utbildningsmaterial. Utbildningen skulle ge dem kunskap i att konkret kunna tillämpa drogpolicyn och handlingsplanen i verksamheten, få kunskap i att föra det angelägna samtalet med medarbetaren samt att metodiskt kunna upptäcka och förebygga riskbruk/missbruk på arbetsplatsen. Utbildningen skulle genomföras under två halvdagar våren 2009.

Nya tankar väcktes i ett tidigt stadium angående utbildningen för chefer/arbetsledare. Förslaget var att engagera Teater Martin Mutter och låta chefer/arbetsledare delta i forumspel samt att få en föreläsning av narkotikapolisföreningen Göteborg. Narkotikapolisföreningen skulle berätta om "hur läget ser ut just nu i Lilla Edet" samt vilket/vilka preparat som är de senaste och i vilken utsträckning det finns tillgång till olika preparat. Idén togs emot positivt av projektgruppen och ändringen godkändes av Folkhälsokommittén.

Inbjudan Arbetsplatsen – en drogfri zon

Electrolux Filter AB, Knauf Inland, Lilla Edets kommun inklusive Leifab, SCA, Solhaga By och Storel AB har tillsammans genomfört ett projekt om förebyggande åtgärder angående droger på arbetsplatsen. Projektet har löpt enligt plan och Folkhälsokommittén har beviljat nya medel för kompletterande åtgärder. Folkhälsokommittén konstaterade i sitt beslutsunderlag att "särskilda insatser mot alkohol i arbetslivet har icke tidigare utvecklats på ett systematiskt sätt. Valfungerande alkoholskade- och drog-förebyggande policys och handlingsprogram i företagen kan förväntas bidra till förbättring av folkhälsan".

Chefer och arbetsledare kommer att få en halvdagsutbildning. Utbildningen innehåller en forumföreläsning (publiken blir delaktig) om missbruk på jobbet av Teater Martin Mutter samt en föreläsning av Narkotikapolisföreningen från Göteborg.

Det finns två tillfällen inbokade, den 20 och 22 april. Anmäl er till ett av tillfällena till respektive företag, se nedan, senast den 3 april.

Datum: 20 april
22 april

Tid: 12.30-14.00 Teater Martin Mutter
14.00-14.30 Paus med kaffe
14.30-16.30 Föreläsning, Narkotikapolisföreningen från Göteborg

Plats: Danssalongen, Folkets Hus

Anmäl ert deltagande till respektive företag senast den 3 april

Electrolux Filter AB	Gunilla Hermansson	Knauf Inland	Susanne Johansson
Lilla Edets kommun	Laila Kalin	SCA	Britt Larsson
Solhaga By	Anne-Marie Halonen	Storel AB	Inger Nyberg

Det bestämdes att utbildningen för chefer/arbetsledare skulle förläggas till en eftermiddag. Det skall finnas två tillfällen att välja på. En allmän inbjudan till samtliga arbetsgivare skickades till kontaktpersonerna via e-post. Kontaktpersonerna åtog sig att vidarebefordra inbjudan till de berörda personerna på företaget. Inbjudan kunde anpassas till respektive arbetsgivares förutsättningar. Det var upp till vart företag att bestämma om de ansåg att det var en inbjudan eller kallelse.

På samtliga företag finns det 115 chefer/arbetsledare. Under forumspelet fick chefer/arbetsledare delta i ”det svåra samtalet” och träna på att hantera situationer där personer med missbruksproblem är inblandade. Situationerna var verklighetstroga och chefer/arbetsledare fick möjlighet att använda sig av företagets handlingsplan. Övningen var mycket uppskattad och chefer/arbetsledare fick en inblick i hur en situation, vilken de hade ”klart för sig” hur den skulle hanteras, kan variera beroende på personen som de skall prata med uppför sig och reagerar.

De chefer/arbetsledare som deltog i föreläsningen ansåg att presentationen från Narkotikapolisföreningen var bra. Det var bra information om vilka droger som florerar i Lilla Edet just nu och vilken tillgång det finns samt tecken och signaler på hur en drogpåverkad kan se ut och reagera.

3.3 Information om projektet på kommunens hemsida

Samtliga aktiviteter som har ingått i projektet kommer att presenteras på Lilla Edets kommuns hemsida. En kort sammanfattning av uppföljningarna kommer att presenteras på hemsidan. Till sammanfattningen bifogas en länk till de fullständiga uppföljningarna. Uppföljningarna blir tillgängliga för dem som är intresserade av hur Lilla Edets kommun har genomfört projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon”, hur arbetsplatsen har använts som en arena samt visa att flera arbetsgivare kan göra en samlad insats för att nå ut till många inom kommunen.

4 Avvikelser

Under denna rubrik presenteras avvikelser mellan projektets planerade genomförande och det faktiska genomförandet.

Avsikten var att köpa in och distribuera samma antal dialogboxar som böcker, 137 stycken. På grund av att prisuppgiften från förfrågningsstillfället till inköpstillfället ändrades bestämde projektgruppen att köpa in färre boxar. Distribueringen av boxarna blev att de skulle fördelas på fysiska enheter.

Diskussion om att ändra en traditionell utbildning med föreläsare och utbildningsmaterial till en, för åhörarna, mer aktiv, deltagande och engagerande utbildning väcktes i ett tidigt skede. Projektgruppen kände att det behövdes något nytt, en chans för chefer/arbetsledare att tillämpa policyn och handlingsplanen på situationer med droger inblandade. Teater Martin Mutters forumspel gav deltagarna denna möjlighet.

Projektgruppen ansåg också att det var viktigt för chefer/arbetsledare att få kunskap om vad som gäller för Lilla Edet kommun vad gäller tillgång till droger och vilka droger som finns i området. En föreläsare från narkotikapolisföreningen i Göteborg berättade om läget i Lilla Edets kommun.

Den planerade utbildningen var tänkt att omfatta två halvdagar. Ändringen av utbildningsinsats medförde att omfattningen ändrades till en halvdag och utbildningstillfällena förlades till 2 eftermiddagar där chefer/arbetsledare kunde välja vilket tillfälle de skulle deltaga i. Den faktiska utbildningstiden blev 4 timmar. På grund av det ekonomiska läget som gällde vid tidpunkten för

utbildningen hade något företag dragit tillbaka sitt engagemang och bestämt att inga chefer/arbetsledare fick avsätta tid för utbildning.

5 Stödaktiviteter

Folkhälsoutsiktet tog initiativ till att anordna en föreläsning till samtliga medarbetare på de deltagande företagen. Fyra gemensamma föreläsningar anordnas i en offentlig lokal under september 2009, samt en föreläsning förlagd på ett av företagen på grund av skiftesarbete.

Inbjudan till föreläsning

Arbetsplatsen – en drogfri zon

Electrolux Filter AB, Knauf Inland, Lilla Edets kommun inklusive Leifab, SCA, Solhaga By och Storel AB har tillsammans genomfört ett projekt om förebyggande åtgärder angående droger på arbetsplatsen.

Folkhälsoutsiktet bjuder in samtliga medarbetare på alla företagen till en föreläsning om:
signaler på missbruk
samtalsmodell för att ta upp sin oro
fallor man kan gå i.

Föreläsare är Lennart Johansson, utbildningskonsulent inom narkotika- och alkoholområdet. Lennart Johansson har arbetat i 15 år i Göteborgs narkotikarotets operativa enheter i missbruksmiljöer. Han har specialiserat sig på "tidig upptäckt" och signaler på missbruk, framförallt då av narkotika.

Plats: Strömsskolans matsal

Datum: 7 september

8 september

14 september

16 september

Klockan 18.00-20.00

Varmt välkomna

Madeleine Dahlgren
Kommunråd
Folkhälsoutsiktet
Lilla Edets kommun

6 Uppföljning

Uppföljningen presenterar statistik och reflektioner över de insatser som har gjorts inom ramen för ansökan för kompletterande åtgärder.

På grund av att priset på dialogboxen ändrades från förfrågningsstillfället till inköpstillfället köpte projektgruppen in ett färre antal. Avvikelsen har ingen stor påverkande betydelse för att nå ut med hjälpmedel. Dialogboxens funktion skall vara ett hjälpmedel vid diskussion angående ett antal dilemma kring olika problemsituationer som kan uppstå på arbetsplatser. Diskussionen sker i grupp, till exempel på arbetsplatsträffar, därmed behöver det inte finnas lika många boxar som bokpaketet.

Att ändra från en traditionell föreläsning med föreläsare och kursmaterial till en kombination av forumspel och föreläsare var positivt för deltagarna. Forumspelet gav deltagarna bättre anknytning till verkligheten, ledde till mer eftertanke och bättre engagemang.

Innan forumspelet startade fick deltagarna en tänkvärd fråga att fundera på: "Vad gör vi som arbetskamrat/chef om vi har en kollega/anställd som missbrukar och det påverkar arbetet?"

Teater Martin Mutter spelade upp fyra olika situationer. Scenerna spelades upp utan avbrott. Därefter diskuterade deltagarna vad de hade sett. En reprisomgång på scenerna följde. Under reprisomgången var det fritt för deltagarna att avbryta och medverka i scenen och styra handlingsförloppet enligt sin övertygelse om hur de hade agerat i uppkommen situation.

Det kom många positiva kommentarer och det var ett bra och pedagogiskt upplägg. En tänkbar fortsättning på de sketcher som spelades upp kan vara att genomföra sketcher på hur ett bra samtal kan genomföras.

Föreläsningen med narkotikapolisföreningen innehöll hur läget ser ut i Lilla Edet. Det berättades att GHB är ett stort problem, men även att andra narkotikapreparat fanns i kommunen. Reaktio- ner och kommentarer i samband med föreläsningen, från chefer/arbetsledare, var att den var gri- pande och intressant, men att innehållet i föreläsningen skulle ha styrts upp bättre och bidragit mer till helheten av projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon”.

Av 115 chefer/arbetsledare deltog totalt 50 vid denna aktivitet..

Stödaktiviteten mötte ingen stor framgång. Av de fyra föreläsningarna som ägde rum i en gemen- sam lokal fick tyvärr samtliga ställas in. Endast den föreläsning som var förlagd ute på ett av före- tagen kunde genomföras. Föreläsningen var, enligt de anställda samt chefer/arbetsledare på före- taget, mycket uppskattad. Av detta framgår att det är lättast att få ett högt deltagande om aktivite- ten är geografiskt kopplad till arbetsplatsen.

Drogförebyggaren och kommunalrådet i Lilla Edets kommun blev inbjudna av STAP, neder- ländska institutet för alkoholpolitik, för att delta i en konferens där målet är att producera en handbok för utveckling och genomförande av lokal alkoholpolitik och kommunala insatser i Eu- ropa. Projektet, Building Capacity, syftar till att dela och utbyta kunskap om utveckling och ge- nomförande av effektiva strategier för alkoholförebyggande arbete i olika regioner och kommu- ner. I detta sammanhang ingår Lilla Edets kommun. Projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” presenterades som ett exempel på arbete på lokal nivå med samverkan mellan kommunal verk- samhet och näringslivet.

7 Återkoppling till utvärderingen

Fredrik Spak, biträdande professor vid Socialmedicinska avdelningen på Sahlgrenska fick i upp- drag av Folkhälsokommittén att hålla i utvärderingen. Socialmedicinska avdelningen på Sahl- grenska upprättade en utvärderingsplan för företagsanknutet riskbruksförebyggande arbete i Lilla Edet ”Arbetsplatsen – en drogfrizon.

I februari 2009 träffade projektgruppen och Johan Jonsson från Folkhälsokommittén Per Blanck och Fredrik Spak från socialmedicinska avdelningen på Sahlgrenska. Per Blanck redogjorde för det påbörjade utvärderingsarbetet. Delrapporten hade en kvalitativ ansats och redovisade gemen- samma och särskilda uppfattningar som intervjuerna gav. Utgångsläget för utvärderingen var år 2007. Under 2007 genomfördes intervjuer med 10 personer. Intervjuerna gjordes utifrån en in- tervjuguide och tog cirka en timme att genomföra. Intervjuerna visade en positiv inställning både till att arbeta med alkohol- och drogfrågor med arbetsplatsen som arena och att arbeta tillsam- mans i samverkan mellan företag i Lilla Edet.

De personer som intervjuades ansåg att en policy för företaget var betydelsefull, de hade en posi- tiv inställning till projektet och att projektorganisationen i stort sett fungerat bra. Det fanns olika uppfattningar om de utbildningar som genomförts. En del tyckte att de varit bra eller mycket bra och andra att det varit ”skåpmat”.

Socialmedicinska avdelningens synpunkter var bland annat att det framledes är viktigt att fokusera på begreppet riskbruk och att skapa en plan för varje företag de närmaste åren.

En slutrapport skall preseneras under hösten 2009 samt en uppföljningsrapport i slutet av 2011.

8 Ekonomisk redovisning

En ekonomisk redovisning redovisar en sammanställning av projektets budgeterade och faktiska intäkter och kostnader.

I posten bokpaket ingår samtliga böcker och dialogboxen. I den budgeterade kostnaden för föreläsare ingår föreläsare och kursmaterial. I den faktiska kostnaden för föreläsare ingår Teater Martin Mutter och Svenska Narkotikapolisföreningen.

	Intäkter	Kostnader	
		Budget	Utfall
Folkhälsokommittén	183 270		
Bokpaket		83 570	61 963
Föreläsare		46 000	83 730
Lokalkostnader (inkl ljud)		3 340	1 490
Förtäring		7 360	2 994
Projektsamordnare		43 000	24 957
Summa	183 270	183 270	175 134

9 Fullbordat projekt!

Projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” påbörjades i februari 2007. Lilla Edets kommun, Electrolux Filter AB, Knauf Inland AB, SCA, Solhaga By och Storel skickade en gemensam ansökan till Folkhälsokommittén ”Ansökan om medel för projekt ”Arbetsplatsen – en drogfri zon”. Ansökan avsåg kostnader för utbildningsinsatser, insatser för framställande av policys, förmedlande av budskapet till medarbetare samt kostnader för projektsamordnare.

Efter genomförda aktiviteter uppkom det nya utvecklande synpunkter och idéer om aktiviteter som kunde realiseras inom ramen för projektet. Ny ansökan skickades in till Folkhälsokommittén ”Ansökan från Lilla Edets kommun avseende medel för komplettering av projekt Arbetsplatsen – en drogfri zon”. Ansökan avsåg kostnader för utbildning, litteraturpaket och kostnader för projektsamordnare.

Folkhälsokommittén har för de båda ansökningarna beviljat medel om totalt 747 750 kronor. De faktiska kostnaderna samt vilka aktiviteter som projektet har omfattat presenteras i följande tabell.

	Intäkter	Kostnader
Medel från Folkhälsokommittén	747 750	
Föreläsare		440 714
Material		575
Lokalkostnader (inkl ljud)		35 862
Bokpaket		61 963
Förtäring		45 243
Projektsamordnare		135 892
Totalt	747 750	720 249

Samtliga arbetsgivare har deltagit i de olika processer som planerades. Chefer/arbetsledare och fackliga företrädare har fått utbildning inom alkohol- och drogfrågor, lagar och regler, kontrollinstrument, beteendeförändringar samt policy- och handlingsplansutformning.

För att alla anställda skulle få ta del av policyn bidrog arbetsgivarna med lönekostnaden, vilket även var den största kostnaden i projektet. Samtliga arbetsgivare som deltog i projektet lät anställda på företaget genomföra aktiviteterna på betald arbetstid. Det var en personalinsats och lönekostnad som berörde cirka 1800 anställda. Tiden för deltagandet i projektet var tidsåtgång som annars hade använts i produktionen/omvårdnad.

Aktiviteterna som genomfördes inom projektet ”Arbetsplatsen – en drogfri zon” har gett upphov till reaktioner och resultat såsom: ny medvetenhet om policy och handlingsplan, öppnare klimat, lättare att genomföra samtal, skapat kunskap bland anställda, policy och handlingsplan har blivit positivt för den anställde samt att de skall ses som en hjälp, inte ett straff.

Policy och handlingsplan har blivit ett konkret hjälpmedel för vägledning vid drogrelaterade problem.

Båda uppföljningsrapporterna kommer att publiceras på Lilla Edets kommuns hemsida. Projektet som påbörjades 2007, pågick över två årsskiften och avslutades i oktober 2009.